

Uchwała Nr SO–1/0954/4/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 24 marca 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Czajków za 2022 rok

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 1 lutego 2023 r. w składzie:

Przewodnicząca: Barbara Dymkowska
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Dorota Wierzbicka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Czajków sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok oraz z informacji o stanie mienia Jednostki wraz z objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Czajków w roku 2022 wraz informacją o stanie mienia, przedłożone tut. Izbie w dniu 14 marca 2023 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej oraz z jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 – 2032 wraz ze zmianami, a także ze sprawozdaniami budżetowymi.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

W części opisowej Wójt Gminy zawarł informację o: wykonanych dochodach i wydatkach oraz o przychodach i rozchodach budżetu, dotacjach udzielonych z budżetu gminy, dochodach i wydatkach na zadania zlecone, zobowiązaniach z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wydatkach majątkowych, wykorzystaniu środków z Funduszu Pomocy oraz środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W sprawozdaniu wskazano także na występujące zaległości na koniec roku budżetowego, z wyszczególnieniem kwot i tytułów zaległości oraz poinformowano o podjętych działaniach windykacyjnych. W poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące wykonanych dochodów i wydatków, wskazano źródła realizacji dochodów oraz rzeczowe wykonanie wydatków w działach i rozdziałach.

W części tabelarycznej przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. W tabelach wykazano także przychody i rozchody, wydatki majątkowe oraz dotacje i wydatki na zadania zlecone, a także wykonanie dochodów i wydatków ze środków Funduszu Pomocy.

Szczegółowość danych o uzyskanych dochodach i poniesionych wydatkach odpowiada szczegółowości uchwały budżetowej, a zatem spełniony został wymóg z art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Sprawozdanie obejmuje również omówienie zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o

finansach publicznych oraz omówienie stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich ujętych w WPF na lata 2022 – 2032.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że w roku 2022 wykonano:

a/ dochody w wysokości 24.774.437,64 zł tj. 99,22 % planu, w tym:

- dochody bieżące w kwocie 20.072.416,07 zł (100,48%),
- dochody majątkowe w kwocie 4.702.021,57 zł (94,14%);

b/ wydatki w wysokości 27.200.829,22 zł, tj. 94,03% planu, w tym:

- wydatki bieżące w kwocie 15.845.736,69 zł (90,57%),
- wydatki majątkowe w kwocie 11.355.092,53 zł (99,33%).

Budżet 2022 roku zamknął się deficytem w wysokości 2.426.391,58 zł przy planowanym deficycie w kwocie 3.957.200,00 zł.

c/ przychody Gminy wykonano w wysokości 8.395.468,06 zł, w tym:

- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 209.995,00 zł,
- nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych w kwocie 2.752.710,06 zł,
- przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych w kwocie 1.632.763,00 zł oraz
- przychody z tytułu kredytów w kwocie 3.800.000,00 zł.

d/ rozchody Gminy wyniosły 1.475.563,00 zł z czego:

- 260.000,00 zł stanowiły spłaty kredytów i pożyczek,
- 1.215.563,00 zł przelewy na rachunki lokat.

Na koniec roku 2022 wykonane wydatki bieżące były niższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 6 i 8 ustawy, tym samym spełnione zostały wymogi art. 242 ust 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Wg sprawozdania Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” zobowiązania Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiły 3.800.000,00 zł, co stanowi 15,34 % wykonanych dochodów. Są to wyłącznie zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

3. Ze sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2022 rok oraz ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że należności na koniec 2022 roku wynosiły 387.852,42 zł, w tym zaległości 371.722,20 zł (z czego zaległości wykazane w rozdziale 85502 stanowiły kwotę 243.849,72 zł). W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego w 2022 nastąpił spadek zaległości o kwotę 43.189,44 zł.

4. Na podstawie sprawozdania Rb-28S w wykonania planu wydatków ustalono, iż na 31 grudnia 2022 roku nie wystąpiły przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. W niektórych przypadkach suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza kwoty planowane w budżecie, co prezentuje poniższa tabela.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
750	75023	4360	16.500,00	16.198,15	643,04	16.841,19	341,19
852	85219	4300	6.700,00	6.669,93	488,90	7.158,83	458,83

Zaciągnięte zobowiązania znajdują uzasadnienie w upoważnieniach, jakie otrzymał Wójt od Rady Gminy, bowiem na mocy uchwał Rady Gminy w Czajkowie Wójt posiadał następujące upoważnienia:

- w uchwale w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czajków na lata 2022 – 2032 w postanowieniu § 3 upoważniono Wójta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć zgodnie z załącznikiem Nr 2 do WPF oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- w uchwale budżetowej Nr XXIX/192/21 z dnia 21 grudnia 2021 roku w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022 w postanowieniu § 10 pkt 3 tiret 2 upoważniono Wójta do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek budżetowych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy, a ponadto w postanowieniu § 11 ustalono kwotę 800.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania.

5. Skład Orzekający stwierdził, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z odsetkami od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości, wydatki związane z karami i odszkodowaniami wypłacanymi na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz wydatki związane z wypłatą pozostałych odsetek.

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
750	75023	4580	Pozostałe odsetki	125,00	123,69
801	80104	4600	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	200,00	188,36
855	85502	4560	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	2.200,00	1.194,10

W sprawozdaniu (str. 25, 33, 41) Wójt odniósł się do powyższych wydatków.

6. Wydatki na zadania związane z realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz programów narkomanii zrealizowano w łącznej kwocie 72.331,05 zł. Dochody z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykonano w kwocie 71.043,97 zł, natomiast opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wyniosły 31.046,60 zł. Plan wydatków na rok 2022 został również zwiększony o kwotę niewykonanych wydatków z roku 2021 w wysokości 32.582,00 zł.

Wójt w sprawozdaniu poinformował (str. 36), że środki pozostałe z rozliczenia roku 2022 wynoszą 62.341,52 zł i plan wydatków roku 2023 zostanie zwiększony o wskazaną kwotę.

Skład Orzekający podkreśla, że zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, z późn. zm.) „*Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.*” Zatem wpływy z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 9³ ust. 3, stanowiące dochód gminy, powinny być przeznaczane na zadania, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zatem nie mogą być przeznaczone na realizację zadań objętych programem przeciwdziałania narkomanii). Wskazać także należy, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zgodnie zaś z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pobierane przez gminę „*Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:*

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,*
- 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*
– *i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.*

7. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej zrealizowano w 100 % planowanych wydatków.

8. Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych zrealizowano w 2022 roku na poziomie 1,93% uzyskanych wpływów z podatku rolnego, jednocześnie w sprawozdaniu Rb-28S z wykonaniu planu wydatków budżetowych za 2022 rok wykazano z tego tytułu zobowiązanie w wysokości 14,14 zł.

9. Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina wykonała w wysokości 727.622,52 zł. Wydatki związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu zrealizowano w kwocie 658.667,95 zł. Zatem system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 roku Gmina Czajków zamknęła nadwyżką w wysokości 68.954,57 zł.

Skład Orzekający podkreśla, że zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (...).

Zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2022 roku wyniosły 41.524,16 zł, a zobowiązania niewymagalne związane z gospodarką odpadami (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) stanowiły kwotę 36.185,23 zł.

W części opisowej sprawozdania na str. 43-44 Wójt odniósł się do wysokości dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości wydatków związanych z

pokrywaniem kosztów gospodarki odpadami komunalnymi, jednakże Skład Orzekający wskazuje, iż w sprawozdaniu rocznym należy ująć wszystkie informacje zgodnie z dyspozycją 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym koszty, o których mowa w ust. 2-2c wraz z objaśnieniami.

10. W sprawozdaniu (str. 45, 46) Wójt odniósł się do dochodów z opłat za korzystanie ze środowiska i wydatków poniesionych na ochronę środowiska.

IV. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust.1 pkt 1 i ust. 3 i art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

V. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego obrazuje stan majątku, jaki gmina posiada, jego wartość i sposób wykorzystywania (środki trwałe: grunty, budynki, budowle i środki transportu, a ponadto wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie), zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody z tego tytułu uzyskiwane przez Gminę. Zatem w ocenie Składu Orzekającego załączona do sprawozdania z wykonania budżetu Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wskazując na powyższe, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

(-) Barbara Dymkowska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.